

Aika 13.04.2026, klo 17:00

Paikka Kaupungintalo, kaupunginvaltuuston istuntosali

Käsiteltävät asiat

§ 15 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 16 Pöytäkirjan tarkastus

§ 17 Yhdenvertainen ja tasa-arvoinen Mikkeli, Mikkelin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo-ohjelma 2026–2029

§ 18 Asemakaavan muutos 4. kaupunginosa (Kaukola) Graniittitalo

§ 19 Tontinluovutusperiaatteet ja -hinnoittelu Mikkelin kaupungissa, liiteasiakirjan päivitys

§ 20 Esitys Oravanpesän päiväkodin lakkauttamisesta

§ 21 Kaija Rädyn stipendirahaston perustaminen

§ 22 Kaupunkistrategia 2025-2030

§ 23 Valtuustoaloite koulukuljetusten tasapuolistamiseksi

§ 24 Valtuustoaloite: Koulukuljetuskäytäntöjen arviointi ja kehittäminen Mikkelissä

§ 25 Valtuustoaloite oto-tuntien rajoittamisesta enintään yhteen koulupäivään sijaisuuksia järjestettäessä

Osallistujat

Oskari Valtola, puheenjohtaja
Vesa Kallio, 1. varapuheenjohtaja
Arto Seppälä, 2. varapuheenjohtaja
Ari Liikanen, sihteeri
Eero Aho
Mika Barck
Kerttu Hakala
Raimo Heinänen
Marita Hokkanen
Tapio Honkamaa
Teemu Horn
Olli Humalamäki
Kati Häkkinen
Jukka Härkönen
Katriina Janhunen
Jatta Juhola
Jyrki Kaukonen
Heli Kauppinen
Jouko Kervinen
Anu M Kokkonen
Niklas Kurvinen
Suvi Kähkönen-Valtola
Anni Lahtinen
Virpi-Leena Laine
Jarmo Lautamäki
Tapani Liukkonen
Mika Marttinen
Heikki Nykänen
Kirsi Olkkonen
Antti Pakarinen
Petri Pekonen
Petri. P. Pentikäinen
Anne Puntanen
Pekka Pöyry
Nina Rasola
Sari Rautiainen
Anna Reponen
Teuvo V. Riikonen
Jani Sensio
Heikki Sorvali
Jaana Strandman
Jarno Strengell
Tuija Syrjäläinen
Pirjo Syväoja
Satu Taavitsainen
Enrique Tessieri
Petri Tikkanen
Mari Torniainen
Hannu Tullinen

Lotta Tuominen
Tiina-Riikka Turunen
Jarmo Tuunanen
Pirkko Valtola
Jaakko Väänänen
Heidi Hänninen, viestintä- ja markkinointipäällikkö
Aki Kauranen, strategia- ja kehityspäällikkö
Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja
Annaliisa Leinonen, kaupunginlakimies
Petri Mattila, henkilöstöjohtaja
Sebastian Niemeläinen
Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja
Olivia Salminen
Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja
Tiia Tamlander, talousjohtaja
Toivo Tiihonen
Mikko Tuovinen, viestintäsuunnittelija
Arja Väänänen, hyvinvointikoordinaattori

§ 15

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty valtuutetuille ja julkaistu kaupungin yleisessä tietoverkossa 8.4.2026.

Lisäksi kokouskutsu on julkaistu Länsi-Savo lehdessä 8.4.2026.

§ 16

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Pöytäkirjantarkastajiksi valitaan valtuutetut Vesa Kallio ja Jouko Kervinen.
Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti ja on sen jälkeen nähtävänä kaupungin yleisessä tietoverkossa.

Kaupunginhallitus, § 87, 23.03.2026
Kaupunginvaltuusto, § 17, 13.04.2026

§ 17

Yhdenvertainen ja tasa-arvoinen Mikkeli, Mikkelin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo-ohjelma 2026–2029

MliDno-2026-553

Kaupunginhallitus, 23.03.2026, § 87

Valmistelijat / lisätiedot:

Arja Väänänen, hyvinvointikoordinaattori, arja.vaananen@mikkeli.fi

Liitteet

- 1 Liite Kh 23.3.2026 Mikkelin yhdenvertaisuus ja tasa-arvo -ohjelma 2026-2029
- 2 Liite Kh 23.3.2026 Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo-ohjelman 2026-2029 lisäaineisto

Yhdenvertaisuuslain (1325/2014, 1192/2022) tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja ehkäistä syrjintää sekä tehostaa syrjinnän kohteeksi joutuneen oikeusturvaa. Laki velvoittaa viranomaisen arvioimaan yhdenvertaisuuden toteutumista toiminnassaan ja ryhtymään tarvittaviin toimenpiteisiin yhdenvertaisuuden toteutumisen edistämiseksi. Edistämistoimenpiteiden on oltava viranomaisen toimintaympäristö, voimavarat ja muut olosuhteet huomioon ottaen tehokkaita, tarkoituksenmukaisia ja oikeasuhtaisia.

Viranomaisella on oltava suunnitelma tarvittavista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi.

Laissa määritellään, ettei ketään saa syrjiä iän, alkuperän, kansalaisuuden, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, poliittisen toiminnan, ammattiyhdistystoiminnan, perhesuhteiden, terveydentilan, vammaisuuden, seksuaalisen suuntautumisen tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Syrjintä on kielletty riippumatta siitä, perustuuko se henkilöä itseään vai jotakuta toista koskevaan tosiseikkaan tai oletukseen.

Lain naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (609/1986, 101/2023) tarkoituksena on estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja edistää naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä tässä tarkoituksessa parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä. Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.

Mikkelin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo-ohjelma vastaa laissa määriteltyihin velvoitteisiin kunnalle. Ohjelman valmistelusta vastasi moniammatillinen työryhmä, jossa on edustus kaupungin eri toimialoilta, puheenjohtajana toimii hyvinvointikoordinaattori Arja Väänänen. Ohjelman avulla kaupunki pyrkii vahvistamaan asukkaidensa välistä yhteenkuuluvuutta ja tasa-arvoa.

Tehty ohjelma perustuu oikeusministeriön [Hyviin väestösuhteisiin](#). Osana ohjelman valmistelua mikkeliiläisiltä kysyttiin syksyllä 2025 kyselyllä kokemuksia yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvon toteutumisesta kaupungin toiminnassa, palveluissa ja päätöksenteossa. Vastaava kysely toteutettiin myös kaupungin henkilöstölle. Lisäksi loppuvuodesta 2024-alkuvuoden 2025 aikana toteutettiin keskustelutilaisuudet

vähemmistöryhmien ja vaikuttamistoimielinten keskuudessa lähtötilanteen kartoittamiseksi yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon suhteen.

Tavoitteena yhdenvertainen ja tasa-arvoinen Mikkeli

Ohjelman tavoitteena on pyrkiä lisäämään mikkeliäisten tietoisuutta ihmisten moninaisuudesta, mahdollistaa eri kulttuurien väliset kohtaamiset ja parantaa asukkaiden turvallisuuden tunnetta.

Mikkelin kaupunki on sitoutunut turvallisemman tilan periaatteisiin kaikessa toiminnassaan ja toimitiloissaan ja kannustaa myös kaupungin muita yhteisöjä ja organisaatioita luomaan omat periaatteensa sosiaalisen turvallisuuden lisäämiseksi.

Ohjelman tavoitteena on, että jokainen mikkeliäinen voi tuntea itsensä arvokkaaksi ja tulla kuulluksi omana itsenään.

Ohjelman tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain ja raportoidaan osana hyvinvointiohjelman raportointia. Seurannasta vastaa yhdenvertaisuus- ja tasa-arvotyöryhmä.

Hyvinvointikoordinaattori Arja Väänänen esittelee yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo-ohjelman.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy Mikkelin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo-ohjelman 2026-2029.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkitään, että hyvinvointikoordinaattori Arja Väänänen selosti asiaa kaupunginhallitukselle ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Merkitään, että asemakaavapäällikkö Kalle Räinen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana.

Kaupunginvaltuusto, 13.04.2026, § 17

Liitteet

1 Liite Kv 13.4.2026 Mikkelin yhdenvertaisuus ja tasa-arvo -ohjelma 2026-2029

2 Liite Kv 13.4..2026 Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo -ohjelman 2026-2029 lisäaineisto

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy Mikkelin yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo-ohjelman 2026-2029.

Tiedoksi

Hyvinvointikoordinaattori

Kaupunkikehityslautakunta, § 137, 16.12.2025

Kaupunginhallitus, § 8, 12.01.2026

Kaupunginhallitus, § 97, 30.03.2026

Kaupunginvaltuusto, § 18, 13.04.2026

§ 18

Asemakaavan muutos 4. kaupunginosa (Kaukola) Graniittitalo

MliDno-2025-3121

Kaupunkikehityslautakunta, 16.12.2025, § 137

Valmistelijat / lisätiedot:

Kalle Räinen, asemakaavapäällikkö, Kalle.Raina@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kkltk 16.12.2025 Asemakaavan muutos Graniittitalo

Maankäyttö- ja kaupunkirakenneyksikkö lähettää otsikossa mainitun 4. päivänä joulukuuta 2025 päivätyn asemakaavanmuutosehdotuksen kaupunkikehityslautakunnan käsiteltäväksi.

Asemakaavan muutosehdotus koskee 4. kaupunginosan (Kaukola) korttelin osaa 1 tonttia 211.

Kuvaus

Kaava-alue käsittää Mikkelin kaupungin 4. kaupunginosan (Kaukolan) korttelin osan 1 tontin 211, Ristimäenkatu 5.

Suunnittelualue sijaitsee ydinkeskustassa kaupunkikuvallisesti arvokkaalla paikalla Hallituskadun varrella. Kiinteistö rajautuu valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (Mikkelin hallitustori ympäristöineen).

Voimassa oleva asemakaava on vuodelta 2021. Graniittitalon kiinteistö on osoitettu keskustatoimintojen korttelialueeksi (C). Kerrosluvuksi on osoitettu ½ll kerrosta ja rakennusoikeudeksi 2 290 k-m². Rakennus on suojeltu sr-1 merkinnällä.

Kaavalle asetetut tavoitteet

Asemakaavamuutoksen tavoitteena on mahdollistaa kiinteistön kehittäminen asumiseen painottuvaksi. Asemakaavamerkintä C sallii keskusta-alueen kaupunkiympäristön tavoitteiden mukaan tontilla laajemman käyttötarkoituksen. Tavoitteena on, että vanhaan rakennukseen tuleva uusi rakentaminen sopeutuu kaupunkikuvallisesti maakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön.

Hankkeen käynnistäminen ja kaavaprosessi

Kaavamuutos on tullut vireille 10.9.2025 ja osallistumis- ja arviointisuunnitelma (OAS) on ollut nähtävillä 10.9. - 10.10.2025. Siitä saatiin viisi lausuntoa ja yksi mielipide.

ELY-keskuksen ja Riihisaari - Savonlinnan museon viranomaislausunnoissa korostettiin Graniittitalon kulttuuri- ja rakennushistoriallisten arvojen huomioimista. Erityisesti lausunnoissa painotettiin rakennuksen korottamisen hallittua toteutusta arvokkaan

julkisivun ja ympäristön kannalta. Lisäksi ELY-keskus edellytti vaikutusten arviointia valtakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön (RKY), havainnollistamista havainnekuvin sekä suojelumääräysten tarkentamista julkisivun ja arvokkaiden sisätilojen osalta.

Mielipiteet, lausunnot ja vastineet ovat luettavissa asemakaavan selostuksen liitteestä 5.

Kaavaratkaisun sisältö

Asemakaavan muutoksessa esitetään suojeltavaksi Ristimäenkadun ja Hallituskadun puoleiset graniittijulkisivut. Julkisivujen mittasuhteita ja aukotusta ei saa olennaisesti muuttaa. Rakennukseen tehtävässä uudisrakentamisessa tulee huolehtia rakennuksen kulttuurihistoriallisten ja kaupunkikuvallisten ominaispiirteiden säilymisestä sekä uuden rakentamisen sopeutumisesta vanhaan julkisivuun. Lisäksi sisätiloihin on annettu määräyksiä yksityiskohtaisemmasta suojelusta.

Asemakaavaehdotuksessa tontin rakennusoikeutta on kasvatettu ja rakennuksen kerrosluku (1/2 III u3/4) on muutettu räystäälinjaa muuttamatta. Viitesuunnitelmien mukainen uusi kattomuoto on mansardikatto, jossa rakennuksen päädyissä on myös taitteinen vesikatto. Kattomuodon muutoksella ja korotuksella pyritään kaupunkikuvallisesti tasapainoiseen ratkaisuun, joka mahdollistaa kahden lisäkerroksen sijoittamisen rakennukseen.

Sisäpihalle on esitetty rakennusala kaksikerroksiselle rakennukselle, johon voi sijoittaa autosuojia, varastoja sekä asuntoja. Tontin asemakaavamerkintä C sallii majoitus-, asuin-, palvelu-, liike- ja toimistorakentamisen. Asemakaavan tarkoituksena on turvata rakennuksen kaupunkikuvallinen ja kulttuurihistoriallinen säilyvyys sekä käyttö terveellisenä ja turvallisena rakennuksena.

Pysäköintinormi noudattaa kantakaupungin osayleiskaavassa 2040 määriteltyjä ohjeellisia pysäköintinormeja.

Kiinteistön rakennusoikeus lisääntyy 660 kerrosneliömetrillä, jolloin kokonaisrakennusoikeus on 2 950 k-m²

Suunnittelualueen pinta-ala on 1 670 m.

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohtaja

Kaupunkikehityslautakunta päättää esittää kaupunginhallitukselle, että se hyväksyy alustavasti 4. kaupunginosan (Kaukola) korttelia 1 tonttia 211, koskevan asemakaavan muutosehdotuksen (Ristimäenkatu 5, Graniittitalo), asettaa sen julkisesti nähtäville sekä pyytää siitä viranomaislausunnot seuraavilta tahoilta: Etelä-Savon maakuntaliitto, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Riihisaari – Savonlinnan museo, Mikkelin Vesilaitos, Etelä-Savon pelastuslaitos, Mikkelin seudun ympäristöpalvelut, Mikkeli-Seura ry, asukasyhdistykset, Etelä-Savon Energia Oy, Mikkelin yrittäjät ry, teleoperaattorit, Puolustusvoimat, Infra-aluepalvelut sekä rakennusvalvonta- ja jätahuolto- ja -yksiköiltä.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 12.01.2026, § 8

Valmistelijat / lisätiedot:

Kalle Räinä, asemakaavapäällikkö, Kalle.Raina@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 12.1.2026 Asemakaavan muutos Graniittitalo (3)

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus hyväksyy alustavasti 4. kaupunginosan (Kaukola) korttelia 1 tonttia 211, koskevan asemakaavan muutosehdotuksen (Ristimäenkatu 5, Graniittitalo), asettaa sen julkisesti nähtäville sekä pyytää siitä viranomaislausunnot seuraavilta tahoilta: Etelä-Savon maakuntaliitto, Etelä-Savon elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, Riihisaari – Savonlinnan museo, Mikkelin Vesilaitos, Etelä-Savon pelastuslaitos, Mikkelin seudun ympäristöpalvelut, Mikkeli-Seura ry, asukasyhdistykset, Etelä-Savon Energia Oy, Mikkelin yrittäjät ry, teleoperaattorit, Puolustusvoimat, Infra-aluepalvelut sekä rakennusvalvonta- ja jätehuoltopalvelut - yksiköiltä.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 30.03.2026, § 97

Valmistelijat / lisätiedot:

Kalle Räinä, asemakaavapäällikkö, Kalle.Raina@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 30.3.2036 Asemakaavan muutos Graniittitalo

Maankäyttö- ja kaupunkirakenneyksikkö lähettää otsikossa mainitun, 24.3.2026 päivätyn asemakaavanmuutosehdotuksen kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Asemakaavan muutosehdotus koskee 4. kaupunginosan (Kaukola) korttelin osaa 1, tonttia 211.

Asemakaavan muutosehdotus oli nähtävillä 20.1.–20.2.2026. Ehdotuksesta saatiin viisi lausuntoa, jotka ovat asemakaavaselostuksen liitteenä.

Seuraavilla tahoilla ei ollut lausuttavaa: Etelä-Savon pelastuslaitos, Telia Finland Oyj ja Itä-Suomen elinvoimakeskus.

Lupa- ja valvontavirasto (LLV) totesi lausunnossaan, että suunnittelun lähtökohtana tulee olla voimassa oleva asemakaava (2020). Julkisivumuutosten tulee olla perusteltuja ja maltillisia. LLV katsoo, että kaksi lisäkerrosta muuttaa rakennuksen mittasuhteita ja korottaa rakennusta liikaa. Rakennushistorian, kulttuuriympäristön ja kaupunkikuvan osalta asemakaavan muutos on LVV:n mukaan AKL 54 §:n vastainen.

Mikkeli-Seura ry esitti suojelumääräyksen täsmentämistä sekä rakennuksen ominaispiirteiden huolellista huomiointia rakennussuunnittelu- ja rakennuslupavaiheessa.

Kaavoittajan vastineet ovat selostuksen liitteenä 7 ja 8.

Lausuntojen perusteella kaavakarttaan ja kaavaselostukseen ei ole tehty muutoksia. Kaavaehdotukseen tehdyt täydennykset ovat vähäisiä, eikä kaavaa ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy 4. kaupunginosan (Kaukola) korttelin osaa 1 ja tonttia 211 / Ristimäenkatu 5, Graniittitaloa koskevan asemakaavan muutoksen.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana Heli Kauppinen esitti asian palauttamista uuteen valmisteluun LVV:n lausunnon huomioimiseksi. Koska kukaan ei kannattanut Heli Kauppisen esitystä, se raukesi.

Kaupunginhallitus hyväksyi esittelijän päätösehdotuksen.

Merkitään, että asemakaavapäällikkö Kalle Räinä selosti asiaa kaupunginhallitukselle ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Merkitään, että pöytäkirja tarkastettiin tämän pykälän osalta kokouksessa.

Kaupunginvaltuusto, 13.04.2026, § 18

Liitteet

1 Liite Kv 13.4.2026 Asemakaavan muutos 4. kaupunginosa (Kaukola) Graniittitalo

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy 4. kaupunginosan (Kaukola) korttelin osaa 1 ja tonttia 211 / Ristimäenkatu 5, Graniittitaloa koskevan asemakaavan muutoksen.

Tiedoksi

Lupa- ja valvontavirasto, Mikkeli-Seura ry, Riihisaari-Savonlinnan museo

Kaupunkikehityslautakunta, § 31, 17.03.2026

Kaupunginhallitus, § 96, 30.03.2026

Kaupunginvaltuusto, § 19, 13.04.2026

§ 19

Tontinluovutusperiaatteet ja -hinnoittelu Mikkelin kaupungissa, liiteasiakirjan päivitys

MliDno-2026-1140

Kaupunkikehityslautakunta, 17.03.2026, § 31

Valmistelijat / lisätiedot:

Topiantti Äikäs, maankäyttöjohtaja, topiantti.aikas@mikkeli.fi

Jukka Piispa, maankäyttöpäällikkö, Jukka.Piispa@mikkeli.fi

Anne Anttonen, tontti-insinööri, anne.anttonen@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kkltk 17.3.2026 Tontinluovutusperiaatteet ja -hinnoittelu 2026

2 Liite Kkltk 17.3.2026 Hintavyöhyke Ranta-Launiala

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuonna 2023 (§ 80 / 12.6.2023) kaupungin maapoliittisen ohjelman liitteenä olevan asiakirjan tontinluovutusperiaatteista ja -hinnoittelusta. Asiakirjaa on päivitetty vuonna 2024 (§ 36 / 22.4.2024) aurinkoenergiavoimala-alueiden varaus- ja muiden käytäntöjen osalta. On ilmennyt, että tontinluovutusperiaatteisiin ja hinnoitteluun on tarkoituksenmukaista tehdä tarkistuksia ja päivityksiä.

Tontinluovutushinnat esitetään tontinluovutusperiaatteet ja -hinnoittelu asiakirjassa vuoden 2023 maaliskuun elinkustannusindeksin pisteluvun 2282 hintatasossa. Selvyyden vuoksi luovutushinnat on tarkoituksen mukaista päivittää asian valmistelun ajankohdan elinkustannusindeksin viimeisimmän pisteluvun 2334 (tammikuu 2026) hintatasoon. Päivityksen yhteydessä yksikköhinnat pyöristetään alaspäin lähimpään kymmeneen senttiin. Ristiinan Linnaniemen alueen tontit on esitetty kokonaishinnoin, niiden osalta hinta pyöristetään alaspäin lähimpään kymmeneen euroon. Tonttihinnoitteluun ei tehdä miltään osin korotuksia, vaan ne noudattavat jo vahvistettua hinnoittelua.

Tontinluovutushinnoitteluun on perusteltua tehdä yksi alueellinen hintavyöhyketarkistus. Launialan kaupunginosassa sijaitsevan Ranta-Launialan uuden asemakaava-alueen hintavyöhyke esitetään muutettavaksi vyöhykkeestä I vyöhykkeeseen II, lukuun ottamatta Saimaan rannan lähimpiä korttelialueita, näiden osalta hintavyöhyke pysyy ennallaan. Muutoksen kohteena olevalta alueelta ei ole aiemmin luovutettu tontteja, joten muutoksesta ei aiheudu alueelle epätasa-arvoista tilannetta. Hinnoittelumuutoksen odotetaan edistävän uuden asuinalueen rakentumista.

Tontinluovutusperiaatteisiin esitettävät muutokset ja lisäykset, on merkitty liitteenä olevaan asiakirjaan (poistettavat kohdat ovat merkitty punaisella yliviivauksella ja uudet kohdat ovat sinisellä tekstillä). Lopullinen julkaistava asiakirja muokataan päätöselinten käsittelemästä luku- ja työversioista.

Ehdotus

Esittelijä: Jouni Riihelä, kaupunkikehitysjohdaja

Kaupunkikehityslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteessä esitetyt Mikkelin kaupungin tontinluovutusperiaatteet ja -hinnoittelun 2026. Asiakirja liitetään vuonna 2022 hyväksytyn Maapoliittisen ohjelman itsenäiseksi liitteeksi, ja se korvaa aiemmat luovutusperiaatteet ja hinnoittelun.

Pöytäkirja tarkastetaan tämän pykälän osalta kokouksessa.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 30.03.2026, § 96

Valmistelijat / lisätiedot:

Topiantti Äikäs, maankäyttöjohtaja, topiantti.aikas@mikkeli.fi

Liitteet

- 1 Liite Kh 30.3.2026 Hinnoittelun indeksitarkistus
- 2 Liite Kh 30.3.2026 Tontinluovutusperiaatteet ja hinnoittelu 2026.
- 3 Liite Kh 30.3.2026 Hintavyöhyke Ranta Launiala

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteessä esitetyt Mikkelin kaupungin tontinluovutusperiaatteet ja -hinnoittelun 2026. Asiakirja liitetään vuonna 2022 hyväksytyn Maapoliittisen ohjelman itsenäiseksi liitteeksi, ja se korvaa aiemmat luovutusperiaatteet ja hinnoittelun.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 13.04.2026, § 19

Liitteet

- 1 Liite Kv 13.4.2026 Hinnoittelun indeksitarkistus
- 2 Liite Kv 13.4.2026 Tontinluovutusperiaatteet ja hinnoittelu 2026
- 3 Liite Kv 13.4.2026 Hintavyöhyke Ranta-Launiala

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteessä esitetyt Mikkelin kaupungin tontinluovutusperiaatteet ja -hinnoittelun 2026. Asiakirja liitetään vuonna 2022 hyväksytyn Maapoliittisen ohjelman itsenäiseksi liitteeksi, ja se korvaa aiemmat luovutusperiaatteet ja hinnoittelun.

Tiedoksi

Maankäyttöjohtaja, maankäyttöpäällikkö, tontti-insinööri

Sivistyslautakunta, § 35, 19.03.2026
Kaupunginhallitus, § 103, 30.03.2026
Kaupunginvaltuusto, § 20, 13.04.2026

§ 20

Esitys Oravanpesän päiväkodin lakkauttamisesta

MliDno-2026-1020

Sivistyslautakunta, 19.03.2026, § 35

Valmistelijat / lisätiedot:

Taina Halinen, varhaiskasvatusjohtaja, taina.halinen@sivistys.mikkeli.fi

Liitteet

- 1 Liite Sivltk 19.3.2026 Lapsivaikutusten arviointi, Oravanpesä 2026
- 2 Liite Sivltk 19.3.2026 Muistio, Oravanpesän huoltajien kuulemistilaisuus 4.3.2026
- 3 Liite Sivltk 19.3.2026 Huoltajien vetoamus Oravanpesän päiväkodin säilyttämisen puolesta
- 4 Liite Sivltk 19.3.2026 Kannanotto Oravanpesän päiväkodin lakkauttamiseen

Varhaiskasvatuksen palveluverkkoa tarkastellaan säännöllisesti ja syntyvyyden väheneminen aiheuttaa päiväkotiverkon supistamista. Lapsimäärän vähenemisen ja varhaiskasvatukselle osoitettujen säästöjen vuoksi pyritään varhaiskasvatuksen resurssit pitämään kustannustehokkaassa käytössä ja säilyttämään kullakin alueella varhaiskasvatuspalvelut lähipalveluna. Talousarviossa 2026 varhaiskasvatuksen tavoiteorganisaation kuvauksessa kerrotaan tavoitteena olevan pienistä yksiköistä ja filiaaleista luopuminen vuosina 2026 - 2029.

Oravanpesän päiväkodin vuosikustannukset ovat vuoden 2025 tilinpäätöksen mukaan 247 000 euroa, mikä tekee 12 366 euroa/lapsi. Vastaava päiväkotilapsen vuosikustannus vuoden tilinpäätöksen mukaan esim. Orikon helmen päiväkodilla on 11 785 euroa/lapsi, Norpanhovin päiväkodilla 11 785 euroa/lapsi. Tällä hetkellä päiväkodissa on 14 lasta. Oravanpesän päiväkotitoiminta on suunniteltu lakkautettavaksi 1.8.2026 alkaen. Syntyvä säästö 5 kuukauden ajalta on 68 000 euroa ja koko vuoden säästö on 160 400 euroa.

Itäisellä alueella sijaitsevan Oravanpesän päiväkodin kaikki lapset mahtuvat samaisella itäisellä alueella olevaan Peitsarin päiväkotiin, jos huoltajat niin valitsevat. Joku muukin itäisen alueen lähipäiväkotitoiminta on mahdollinen.

Henkilökunnan siirtymisissä on kuultu henkilökunnan toiveita 12.2.2026 ja 12.3.2026 pidetyissä kuulemistilaisuuksissa.

Huoltajia on kuultu 4.3.2026 pidetyssä kuulemistilaisuudessa, josta laadittu muistio on liitteenä.

Lapsivaikutustenarviointi on tehty keväällä 2026 ja se on liitteenä.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että Oravanpesän päiväkotitoiminta lakkautetaan 1.8.2026 alkaen.

Päätös

Asiasta käydyin keskustelun aikana Jarmo Lautamäki esitti Enrique Tessierin kannattamana, että asia palautetaan uuteen valmisteluun ja Peitsarin päiväkodista, Launialan päiväkodista ja Oravanpesän päiväkodista on saatava kuluvertailu. Päätöstä ollaan viemässä eteenpäin vaillinnaisilla tiedoilla. Lisäksi aikataulu on aivan liian tiukka.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys asian palauttamisesta uuteen valmisteluun ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista tässä kokouksessa äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Jarmo Lautamäen esitystä asian palauttamisesta uuteen valmisteluun äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettuna äänestyksessä annettiin 7 jaa ääntä (Reijo Hämäläinen, Pirkko Valtola, Matti Kekkonen, Mikko Haverinen, Virpi-Leena Laine, Riina Jakobsson, Mika Barck) ja 4 ei ääntä (Enrique Tessieri, Maarit Orava, Jarmo Lautamäki, Tanja Takuuniemi).

Puheenjohtaja totesi, että asian käsittelyä jatketaan tässä kokouksessa.

Lisäksi asiasta käydyin keskustelun aikana Reijo Hämäläinen esitti, että ei lakkauteta Oravanpesän päiväkotia 1.8.2026 vaan uuden itäisen päiväkodin valmistuttua. Koska kukaan ei kannattanut Reijo Hämäläisen esitystä, se raukesi.

Edelleen asiasta käydyin keskustelun aikana Mikko Haverinen esitti Riina Jakobssonin ja Jarmo Lautamäen kannattamana, että Oravanpesän päiväkotia lakkautetaan 1.8.2027.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Mikko Haverisen esitystä äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettuna äänestyksessä annettiin 3 jaa ääntä (Virpi-Leena Laine, Pirkko Valtola, Mika Barck) ja 8 ei ääntä (Enrique Tessieri, Tanja Takuuniemi, Riina Jakobsson, Matti Kekkonen, Reijo Hämäläinen, Jarmo Lautamäki, Mikko Haverinen, Maarit Orava).

Puheenjohtaja totesi, että Mikko Haverisen esitys on voittanut ja sivistyslautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että Oravanpesän päiväkotia lakkautetaan 1.8.2027.

Merkitään, että varajäsen Matti Kekkonen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aluksi.

Merkitään, että kokouksessa pidettiin tauko tämän pykälän käsittelyn aluksi klo 18.17-18.25.

Merkitään, että nuorisovaltuuston edustaja Alva Kortelainen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Merkitään, että pöytäkirjan liitteeksi lisättiin kokouksessa sivistysjohtaja Virpi Siekkisen esittelemä kannanotto.

Taina Halinen, varhaiskasvatusjohtaja, taina.halinen@sivistys.mikkeli.fi

Liitteet

- 1 Liite Kh 30.3.2026 Lapsivaikutusten arviointi, Oravanpesä 2026
- 2 Liite Kh 30.3.2026 Muistio, Oravanpesän huoltajien kuulemistilaisuus 4.3.2026
- 3 Liite Kh 30.3.2026 Huoltajien vetoamus Oravanpesän päiväkodin säilyttämisen puolesta
- 4 Liite Kh 30.3.2026 Kannanotto Oravanpesän päiväkodin lakkauttamiseen

Syntyvyyden ja lasten määrän väheneminen Mikkeliissä vaikuttaa merkittävästi lasten ja nuorten palvelutarpeeseen ja palvelutuotantoon. Varhaiskasvatuksessa, kuten muussakin sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen toiminnassa, tehdään palvelutarpeen arviointia toimintavuosittain. Resurssisuunnittelua (mm. henkilöstöresurssit, tilat, tukipalvelut ym.) ei tehdä vain valtuuston päättämien ” talouden tasapainotusohjelmien” sisällä, vaan operatiivisen johdon tehtäviin kuuluu palvelutarpeen ennakoarviointi, resurssisuunnittelu ja toiminnan kehittäminen tärkeänä osana hallinnon jokapäiväistä työtä. Toiminta toteutetaan valtuuston päätöksiin perustuen, valtuuston lautakunnille osoittamalla euroilla.

Tällä hetkellä palvelualueilla valmistellaan kuluvan vuoden käyttötalousuunnitelmaan osoitettujen euroleikkausten kohdentamista eri tulosalueille, eri toimintoihin. Esimerkiksi sivistyslautakunnalle on kuluvan vuoden ulkoisiin kuluihin osoitettu 775.000 euron leikkaus ja samanaikaisesti varaudutaan vuoden 2027 talousarvion raami- ja henkilöstöresurssineuvotteluihin.

Kaupungin itäisellä alueella lapsimäärä ja palvelutarve vähenee. Elokuussa alkavalla toimintakaudella itäisen alueen Peitsarin päiväkodissa vapautuu tilaa ja sinne voidaan sijoittaa Oravanpesän päiväkodin kaikki 14 lasta. Huoltajat voivat hakea lapselleen varhaiskasvatuspaikkaa itäisen alueen muistakin päiväkodeista, mm. Launialan päiväkotia, Lähemäen lastentalo ja yksityinen Sävelpolku (Oravanpesän päiväkodin välittömässä läheisyydessä) tai muista kaupungissa toimivista päiväkodeista.

Lapsimäärän vähenemisen ja kaupungin käyttötalouteen osoitettujen euroleikkausten johdosta esitetään päiväkotia Oravanpesän lakkauttamista ensi elokuusta alkaen. Oravanpesän lakkauttamisella saavutetaan 1.8.2026 alkaen lähes 70 000 euron säästö ja kalenterivuoden 2027 aikana noin 160 000 euron säästö nykyiseen itäisen alueen päiväkotiverkkoon verrattuna.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että Oravanpesän päiväkotia lakkautetaan 1.8.2026 alkaen.

Päätös

Asiasta käydyssä keskustelun aikana Tapio Honkamaa esitti Petri Pekosen ja Kirsi Olkkosen kannattamana, että asia palautetaan uuteen valmisteluun, jossa otetaan huomioon sivistyslautakunnan kasvanut sopeutustarve.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys asian palauttamisesta uuteen valmisteluun ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista tässä kokouksessa äänestävät jaa, ja ne jotka kannattavat Tapio Honkamaan esitystä asian palauttamisesta uuteen valmisteluun

äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettuna äänestyksessä annettiin 7 jaa ääntä (Jatta Juhola, Jani Sensio, Eero Aho, Heli Kauppinen, Suvi Kähkönen-Valtola, Jarno Strengell, Anne Puntanen) ja 4 ei ääntä (Kirsi Olkkonen, Tapio Honkamaa, Petri Pekonen, Pekka Pöyry).

Puheenjohtaja totesi, että asian käsittelyä jatketaan tässä kokouksessa.

Jarno Strengell esitti Jatta Juholan kannattamana, ettei Oravanpesän päiväkotia lakkauteta. Itäisen alueen koulu- ja päiväkotiratkaisu on kesken, palvelutarjonnassa tulee katsoa kokonaisuutta. Oravanpesän lapsiryhmä on täynnä ja jonossa on lapsia, myös lähialueen Sävelpolku Tupalassa ja Huusharju ovat täynnä. Oravanpesän päiväkotitoimii kaupungin konserniyhtiö Mikalon kiinteistöissä eli kiinteistövuokrat ovat konsernin sisäistä laskutusta.

Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne, jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta, äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Jarno Strengellin esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettuna äänestyksessä annettiin 7 jaa ääntä (Pekka Pöyry, Tapio Honkamaa, Eero Aho, Petri Pekonen, Suvi Kähkönen-Valtola, Kirsi Olkkonen, Jani Sensio) ja 4 ei ääntä (Jatta Juhola, Anne Puntanen, Heli Kauppinen, Jarno Strengell). Puheenjohtaja totesi, että esittelijän päätösehdotus on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Jatta Juhola esitti, että asia jätetään pöydälle. Koska ei kukaan kannattanut esitystä Jatta Juholan esitystä, se raukesi.

Merkitään, että varhaiskasvatusjohtaja Taina Halinen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana ja poistui kokouksesta pykälän käsittelyn jälkeen.

Kaupunginvaltuusto, 13.04.2026, § 20

Liitteet

- 1 Liite Kv 13.4.2026 Lapsivaikutusten arviointi, Oravanpesä 2026
- 2 Liite Kv 13.4.2026 Muistio, Oravanpesän huoltajien kuulemistilaisuus 4.3.2026
- 3 Liite Kv 13.4.2026 Huoltajien vetoamus Oravanpesän päiväkodin säilyttämisen puolesta
- 4 Liite Kv 13.4.2026 Kannanotto Oravanpesän päiväkodin lakkauttamiseen

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että Oravanpesän päiväkotitoiminta lakkautetaan 1.8.2026 alkaen.

Tiedoksi

Sivistysjohtaja, varhaiskasvatusjohtaja, Oravanpesän päiväkodin johtaja, palvelukoordinaattorit, laskutussihteerit

Kaupunginhallitus, § 102,30.03.2026
Kaupunginvaltuusto, § 21, 13.04.2026

§ 21

Kaija Rädyn stipendirahaston perustaminen

MliDno-2026-1371

Kaupunginhallitus, 30.03.2026, § 102

Valmistelijat / lisätiedot:

Annaliisa Leinonen, kaupunginlakimies, annaliisa.leinonen@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 30.3.2026 Kaija Rädyn stipendirahaston säännöt

Kaija Rätty on testamentannut Mikkelin kaupungin koulutoimelle (nyk. sivistystoimi) varoja 29.6.2004 päivätyllä testamentilla. Kaija Rätty on kuollut 31.1.2021 ja Mikkelin kaupunki on vastaanottanut sille testamentissa määrätyt varat eli rahavaroja ja Asunto Oy Vuorikatu 17-nimisen asunto-osakeyhtiön osakkeet no:t 44245-50272.

Kaija Rädyn testamentissa on määrätty, että rahavarat on jaettava stipendeinä ensisijaisesti yläasteen (nyk. yläkoulu) oppilaille, jotka ovat edistyneet yhteiskunnallisissa aineissa. Asunto Oy Vuorikatu 17-nimisen asunto-osakeyhtiön osakkeet, jotka oikeuttavat asuinhuoneiston B 9 hallintaan, on määrätty käytettäväksi kaupunkiin muuttavien uusien opettajien ensiasunnoksi.

Jäljellä mainittua testamenttimääräystä on yritetty vuosien saatossa toteuttaa tarjoamalla Kaija Rädyltä testamentin nojalla saatua asuinhuoneistoa kaupunkiin muuttaville opettajille ensiasunnoksi, mutta tässä testamenttimääräyksen määrittämää käyttötarkoitusta ei ole ollut. Tästä syystä katsotaan tarkoituksenmukaiseksi, että asunto-osakkeet myytäisiin ja siitä saadut varat käytettäisiin Kaija Rädyn määräämään stipenditarkoitukseen.

Kaija Rädyn testamenttimääräyksen toteuttamiseksi on perustettava stipendirahasto.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se perustaa stipendirahaston Kaija Rädyn nimiin, jota Mikkelin kaupungin sivistystoimi hallitsee ja jonka varoista jaetaan stipendejä testamenttimääräyksen mukaan vuosittain. Rahaston säännöt on liitteenä.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että testamentin nojalla saadut asunto-osakkeet myydään ja myynnistä saadut varat talletetaan em. stipendirahastoon.

Päätös

Hyväksyttiin.

Liitteet

1 Liite Kv 13.4.2026 Kaija Rädyn stipendirahaston säännöt

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto perustaa stipendirahaston Kaija Rädyn nimiin, jota Mikkelin kaupungin sivistystoimi hallitsee ja jonka varoista jaetaan stipendejä testamenttimääräyksen mukaan vuosittain. Rahaston säännöt on liitteenä.

Lisäksi kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että testamentin nojalla saadut asunto-osakkeet myydään ja myynnistä saadut varat talletetaan em. stipendirahastoon.

Tiedoksi

Talousohjelut, sivistysjohtaja, opetusjohtaja

Kaupunginhallitus, § 86, 23.03.2026
Kaupunginhallitus, § 98, 30.03.2026
Kaupunginvaltuusto, § 22, 13.04.2026

§ 22

Kaupunkistrategia 2025-2030

MliDno-2025-3788

Kaupunginhallitus, 23.03.2026, § 86

Valmistelijat / lisätiedot:

Aki Kauranen, strategia- ja kehityspäällikkö, aki.kauranen@mikkeli.fi

Uutta kaupunkistrategiaa on valmisteltu syksystä 2025 alkaen. Työ käynnistyi kaupunginvaltuuston lokakuussa pidetyssä valtuustoseminaarissa, jonka jälkeen strategiatyötä on valmisteltu prosessin pohjaksi tehdyn suunnitelman ja aikataulutuksen mukaan. Ulkopuolisena fasilitaattorina on toiminut konsulttiyhtiö MDI.

Strategiatyön ohjausryhmänä on toiminut puheenjohtajisto täydennettynä kaupunginjohtajalla, hallintojohtajalla, strategia- ja kehityspäälliköllä, kaupungin johtoryhmän henkilöstön edustajalla sekä hyvinvointikoordinaattorilla. Ohjausryhmä on kokoontunut joulun- ja maaliskuussa yhteensä 4 kertaa.

Uusi kaupunkistrategia on valmisteltu vaiheittain ja osallistavasti siten, että valmistelussa on kuultu laajasti luottamushenkilöitä, keskeisiä sidosryhmiä, kuntalaisia, kaupungin viranhaltija- ja asiantuntijajohtoa sekä kaupungin henkilöstöä. Valmistelutyö on koottu ohjattuun prosessiin, jossa on yhdistetty tilannekuvatyö, tavoitteiden ja painopisteiden yhteinen jäsentäminen sekä strategian toteutuksen ja seurannan periaatteiden tarkentaminen.

Ennen varsinaisen strategian laadintaa työn pohjalle koottua tilannekuvaa on täydennetty seuraavilla toimenpiteillä sekä tilaisuuksilla:

- Joulukuussa 2025 toteutettiin 10 avainhenkilöhaastattelua, järjestettiin 7 fokusryhmäkeskustelua, järjestettiin strategiatyöpaja kaupungin konserniyhtiöille, toteutettiin asukkaille avoin kuntalaiskysely sekä strategiaan liittyvä kysely henkilöstölle osana laajempaa henkilöstökyselyä
- Tammikuussa 2026 järjestettiin kuntalaisille avoin Tulevaisuuspäivä, johon osallistui n. 70 henkilöä ja lisäksi toteutettiin erillinen yrittäjille suunnattu kysely.

Lisäksi strategian valmistelun etenemisestä on kerrottu kaupungin omilla nettisivuilla, jossa on myös ollut kaikille avoin palautelinkki strategian valmisteluun liittyvien näkökulmien ja ajatusten saattamiseksi osaksi valmistelutyötä.

Kaupunginvaltuuston ensimmäinen työpaja/iltakoulu järjestettiin 26.1., jossa valtuustolle esiteltiin mittavan tausta-aineiston keskeiset huomioidut ja esille nousseet asiat. Ensimmäisen työpajan tuotoksena saatiin hahmotettua 3 erillistä strategian teemaa sekä 2 strategian läpileikkaavaa osa-aluetta. Tämän jälkeen alustavaa strategialuonnosta hyödynnettiin helmikuun puolessa välissä esille nousseiden strategiateemojen keskeisille sidosryhmille järjestetyissä työpajoissa. Kaupungin henkilöstölle strategian valmistelutilannetta selvitettiin 18.2. järjestetyssä henkilöstöinfossa.

Valmistelun toisessa vaiheessa helmikuussa 2026 keskityttiin strategisten teemojen kuvaamiseen, tavoitteiden asettamiseen sekä strategiaa toteuttavien toimenpiteiden kuvaamiseen. Alustavaa strategialuonnosta esiteltiin kaupunginvaltuuston toisessa työpajassa/iltakoulussa 2.3. ja jonka palautteen pohjalta strategialuonnosta on työstetty edelleen.

Tällä hetkellä valmisteussa on keskitytty sisältöjen viimeistelyyn, kaupungin arvoihin ja strategiatyön mittareihin. Strategiakokonaisuuteen liittyvä tämänhetkinen esitys käydään läpi kokouksessa.

Kaupunginvaltuustolle järjestetään suunnitelman mukaisesti kolmas työpaja/iltakoulu tiistaina 24.3.. Tilaisuuden tavoitteena on strategialuonnoksen käsittelyn (ml. mittarit ja seuranta) lisäksi sopia strategian käytäntöön viemisestä (ml. strategiaa täydentävät ohjelmat ja suunnitelmat).

Alustavasti tehdyn linjauksen mukaan tavoitteena on, että kaupunginhallituksen kokouksen ja tulevan valtuuston iltakoulun evästyksillä viimeistely strategiaa laajemmin taustoittava esitys ja siitä tehty tiivistetty ”huoneentaulu” on päätettävänä kaupunginhallituksen 30.3. kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus käy läpi valmistellun strategialuonnoksen ja toteaa, että kokouksessa esille nousseiden asioiden lisäksi jatkovalmistelussa hyödynnetään 24.3. järjestettävän kaupunginvaltuuston työpajan/iltakoulun tuloksia. Esille nousseiden huomioiden pohjalta päivitetty esitys Mikkelin kaupunkistrategiaksi vuosille 2026-2030 tuodaan päätettäväksi kaupunginhallituksen 30.3. kokoukseen.

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi asian tiedoksi ja todettiin, että asia tulee päätettäväksi kaupunginhallitukselle 30.3.2026.

Merkitään, että strategia- ja kehityspäällikkö Aki Kauranen selosti asiaa kaupunginhallitukselle.

Merkitään, että MDI:n kehitysjohtaja Janne Antikainen oli läsnä kokouksessa tämän pykälän käsittelyn ajan.

Merkitään, että kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Vesa Kallio, kaupunginvaltuuston 2. varapuheenjohtaja Arto Seppälä ja strategia- ja kehityspäällikkö Aki Kauranen poistuivat kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Kaupunginhallitus, 30.03.2026, § 98

Valmistelijat / lisätiedot:

Aki Kauranen, strategia- ja kehityspäällikkö, aki.kauranen@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Kh 30.3.2026 Mikkelin kaupunkistrategia, luonnos

Kuntalain (410/2015 § 37) mukaan kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategiassa tulee ottaa huomioon:

- 1) kunnan asukkaiden hyvinvoinnin edistäminen;
- 2) palvelujen järjestäminen ja tuottaminen;
- 3) kunnan tehtäviä koskevissa laeissa säädetyt palvelutavoitteet;
- 4) omistajapolitiikka;
- 5) henkilöstöpolitiikka;
- 6) kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet;
- 7) elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen.

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määrittellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Strategia sitoo kunnan päätöksentekoa, talousarviota ja toimialojen kehittämistä

Esitys Mikkelin kaupunkistrategiaksi vuosille 2026-2030 on liitteenä. Esityksen pääkohdat ovat seuraavat:

- Mikkeli – kansainvälinen puhtaan veden ja kokonaisturvallisuuden päämaja Saimaalla
- Arvot: Reilu, Rohkea, Rakentava, Turvallinen
- Strategiset teemat: Hyvinvoiva kuntalainen ja sujuva arki, Koulutus, osaaminen ja työllisyys, Elinvoima, yritykset ja investoinnit, Vahva talous ja vaikuttavuus, Henkilöstö - strategian toteuttajat
- Mittarit

Lisäksi esityksessä liitteenä on päästrategiasta tiivistetty huoneentaulu.

Valittujen strategian mittareiden pääkriteereinä on ollut niiden tuottaman tiedon luotettavuus ja säännöllinen vuosittainen saatavuus. Tavoitteena on ollut myös mahdollisimman tuore arviointitieto. Lisäksi strategian toteutumisen arvioinnin apuna hyödynnetään myös muita saatavilla olevia aineistoja, jotka osaltaan kuvaavat toimintaympäristön ja kaupungin kehitystä. Tällaisia aineistoja ovat esimerkiksi aika ajoin toteutettavat tai epäsäännöllisesti kyselyt, erilliset selvitykset, tilastot, julkaisut, tutkimukset jne., jotka eivät täytä strategian mittareille asetettuja kriteereitä, mutta jotka mahdollisesti täydentävät esim. ajankohtaisuutensa takia saatavilla olevaa arviointitietoa.

Ohjelmat ja suunnitelmat strategian toteutuksen tukena

Strategian toteutuksen tukena hyödynnetään kaupungilla eri tarkoituksiin jo hyväksytyjä ohjelmia ja suunnitelmia ja jotka konkretisoivat kaupunkistrategiassa asetettujen tavoitteiden eteen tehtävää työtä koko kaupunkikonsernissa. Lisäksi kaupungin vuosittaisen talousarvioprosessin yhteydessä eri palvelualueet ja konserniyhtiöt laativat omat kaupunkistrategiasta johdetut tavoitteet ja toimenpiteet. Nyt tehdyn strategiaprosessin yhteydessä kerättyä valmisteluaineistoa tullaan hyödyntämään eri ohjelmien ja suunnitelmien mahdollisten päivitysten yhteydessä. Ohjelma- ja suunnitelmakohtaiset päivitystarpeet arvioidaan erikseen ja niistä päätetään erikseen.

Kuntalain mukaan kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti

kestävällä tavalla. Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/202 § 6) linjaa, että kunnan on strategisessa suunnittelussaan asetettava hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi tavoitteet ja määriteltävä tavoitteita tukevat toimenpiteet. Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista. Mikkelin kaupungilla on lainmukainen valtuustokaudelle laadittu laaja hyvinvointisuunnitelma ja -kertomus, Hyvän elämän ohjelma, joka päivitetään ja jonka toteutumisesta raportoidaan vuosittain.

Kuntalain mukaan kuntastrategiassa täytyy huomioida mm. omistajapolitiikka. Omistajapolitiikassa valtuuston tulee ottaa kantaa siihen missä tehtävissä ja hankkeissa kunta on mukana omistajana ja sijoittajana ja valvoa, että kunnan pääoma on tehokkaassa, kunnan tavoitteita tukevassa käytössä. Valtuusto on kokouksessaan 6.10.2025 § 127 päättänyt omistajastrategiasta jossa yhtiöt on jaettu elinvoimaa edistäviin yhteisöihin, asunto ja kiinteistöosakeyhtiöihin sekä muihin tytäryhteisöihin.

Kaupunkistrategialuonnoksessa mainittujen kehittämisalustojen osalta on linjattu, että niille laaditaan toimintasuunnitelmat, jotka raportoidaan vuosittain. Kyseisissä toimintasuunnitelmissa esitetään kehittämisalustoittain toiminnan tavoitteet ja toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi.

Muuten tiedossa on jo esimerkiksi seuraavien kaupungin omien ohjelmien /suunnitelmien laadinta tai päivittäminen kevään 2026 aikana:

- Mikkelin kaupungin henkilöstöpoliittiset periaatteet
- Asuminen Mikkelissä 2040 -ohjelma
- Maakäytön ohjelma
- Konsernin tilaohjelma

Vuoden 2023 lopulla hyväksytyä Mikkelin kasvuohjelmaa hyödynnetään elinvoimatavoitteiden seurannan osalta ko. ohjelmassa kuvatuilla osa-alueilla.

Muita strategian valmistelun yhteydessä esille nousseita Mikkelin kaupungin toimintaan liittyviä ohjelmia ja suunnitelmia ovat mm. seuraavat: Etelä-Savon ja Mikkelin lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma, Ikäohjelma, Osallisuus- ja vuorovaikutusohjelma, Esteettömyyssuunnitelma, Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo-ohjelma, Mikkelin ilmasto-ohjelma 2022–2035, Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma, Liikkuva Mikkeli 2030, Etelä-Savon kumppanuusstrategia (Eloisa) ja Mikkelin seudun kuntien yhteistoimintaan liittyvä Mikkelin seudun tulevaisuusohjelma.

Strategian seurantaan liittyen strategian valmisteluprosessissa on linjattu seuraavat periaatteet:

- Strategian toteutumista seurataan vuosittain osana talouden ja toiminnan raportointia.
- Strategian vaikuttavuus arvioidaan valtuustokauden puolivälissä ja valtuustokauden lopussa.
- Seurantatieto raportoidaan avoimesti valtuustolle ja kaupunkilaisille.

Strategia- ja kehityspäällikkö Aki Kauranen esittelee asiaa kokouksessa.

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan esityksen Mikkelin kaupunkistrategiaksi vuosille 2026-2030.

Asukkaiden hyvinvoinnin tilaa seurataan ja kuvataan erikseen vuosittain laadittavan lakisääteisen hyvinvointikertomuksen yhteydessä.

Kehittämisalustoille (EcoSairila/BEM, Memory Campus, Active Life Mikkeli ja Matkailu ja vapaa-aika) laaditaan omat toimintasuunnitelmat kevään 2026 aikana.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana kaupunkistrategiaan tehdyt muutosesitykset:

- Jarno Strengell esitti, että kohtaan 2. Koulutus, osaaminen ja työllisyys / näin me sen teemme: Lisätään sana "lähipalvelut" eli lause muotoillaan seuraavaksi: Turvaamme laadukkaan varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen lähipalvelut, 2. asteen koulutuksen sekä toimivat oppimisympäristöt.
Koska kukaan ei kannattanut Jarno Strengellin esitystä, se raukesi.
- Jarno Strengell esitti, että kohtaan 4. Vahva talous ja vaikuttavuus / tavoite: Lisätään sanat "käyttötalouden ja palveluiden salliessa" eli lause muotoillaan seuraavaksi: Mikkeli parantaa vetovoimaansa turvaamalla palvelut ja edistämällä kestävää talouspolitiikkaa, jonka myötä kuntaverotusta kevennetään vaiheittain, käyttötalouden ja palveluiden salliessa.
Koska kukaan ei kannattanut Jarno Strengellin esitystä, se raukesi.
- Kirsi Olkkonen esitti Tapio Honkamaan, Petri Pekosen ja Pekka Pöyryn kannattamana, että kohtaan 3 lisätään yksi kohta "Edistämme sujuvaa kaavoitusta ja rantarakentamista."
Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Kirsi Olkkosen esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettuna äänestyksessä annettiin 6 jaa ääntä (Jatta Juhola, Anne Puntanen, Heli Kauppinen, Jani Sensio, Eero Aho, Suvi Kähkönen-Valtola) ja 5 ei ääntä (Kirsi Olkkonen, Petri Pekonen, Pekka Pöyry, Tapio Honkamaa, Jarno Strengell).
Puheenjohtaja totesi, että esittelijän päätösehdotus on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Merkitään, että Tapio Honkamaa, Kirsi Olkkonen, Pekka Pöyry ja Petri Pekonen jättivät asiasta eriävän mielipiteen, joka on samansisältöinen kuin Kirsi Olkkosen muutosesitys.

- Kirsi Olkkonen esitti Tapio Honkamaan, Petri Pekosen ja Pekka Pöyryn kannattamana, että otsikoksi muutetaan "Mikkeli-Kansainvälinen turvallisuuden päämaja Saimaalla".
Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne jotka kannattavat esittelijän

päätösehdotusta äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Kirsi Olkkosen esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettussa äänestyksessä annettiin 4 jaa ääntä (Suvi Kähkönen-Valtola, Jani Sensio, Heli Kauppinen, Eero Aho) ja 7 ei ääntä (Petri Pekonen, Kirsi Olkkonen, Tapio Honkamaa, Anne Puntanen, Pekka Pöyry, Jatta Juhola, Jarno Strengell).

Puheenjohtaja totesi, että Kirsi Olkkosen muutosesitys on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

- Jatta Juhola esitti Anne Puntasen ja Heli Kauppisen kannattamana kohtaan 4. Vahva talous ja vaikuttavuus, että kohta muutetaan muotoon: Mikkeli parantaa vetovoimaansa turvaamalla laadukkaat palvelut ja edistämällä kestäväää talouspolitiikkaa, jonka myötä kuntaverotusta pyritään keventämään vaiheittain. Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Jatta Juholan esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 jaa ääntä (Kirsi Olkkonen, Tapio Honkamaa, Petri Pekonen, Eero Aho, Suvi Kähkönen-Valtola, Jani Sensio, Pekka Pöyry) ja 4 ei ääntä (Anne Puntanen, Jatta Juhola, Heli Kauppinen, Jarno Strengell). Puheenjohtaja totesi, että esittelijän päätösehdotus on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Merkitään, että Jatta Juhola ja Anne Puntanen jättivät asiasta eriävän mielipiteen.

- Jatta Juhola esitti Anne Puntasen kannattamana, että Arvot Rohkea: "Teemme päätöksiä" - poistetaan kokonaan. Julistettuaan keskustelun päättyneeksi puheenjohtaja totesi, että on tehty esittelijän päätösehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys ja esitti asian ratkaistavaksi äänestyksellä siten, että ne jotka kannattavat esittelijän päätösehdotusta äänestävät jaa ja ne, jotka kannattavat Jatta Juholan esitystä, äänestävät ei. Äänestysesitys hyväksyttiin ja suoritettussa äänestyksessä annettiin 6 jaa ääntä (Suvi Kähkönen-Valtola, Jani Sensio, Eero Aho, Pekka Pöyry, Kirsi Olkkonen, Jarno Strengell), 3 ei ääntä (Anne Puntanen, Jatta Juhola, Heli Kauppinen) ja 2 tyhjää ääntä (Tapio Honkamaa, Petri Pekonen). Puheenjohtaja totesi, että esittelijän päätösehdotus on tullut kaupunginhallituksen päätökseksi.

Lisäksi kaupunginhallitus oikeutti strategia- ja kehityspäällikön tekemään strategiaan vähäisiä teknisiä tarkennuksia ja korjauksia (esim. kielenhuolliset ja ristiriitaisuudet korjaukset).

Merkitään, että strategia- ja kehityspäällikkö Aki Kauranen selosti asiaa kaupunginhallitukselle ja poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn jälkeen.

Merkitään, että kaupunginlakimies Annaliisa Leinonen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana.

Eriävä mielipide

Jatta Juholan ja Anne Puntasen eriävä mielipide kohtaan 4. Vahva talous:

Kuntaveron alentaminen on yhteisesti jaettu tavoite, mutta sen toteuttamista ei voida luvata etukäteen ilman tietoa valtiontalouden ja kuntien rahoituksen tulevista

vaikutuksista. Veronkevennystä ei tule rahoittaa uusilla leikkauksilla tai säästötoimilla, jotka heikentäisivät kaupunkilaisten arkea ja palveluita. Veroratkaisujen on perustuttava kaupungin todelliseen taloudelliseen tilanteeseen ja kestävään kokonaisarvioon.

Kaupunginvaltuusto, 13.04.2026, § 22

Liitteet

1 Liite Kv 13.4.2026 Mikkelin kaupunkistrategia, luonnos

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan esityksen Mikkelin kaupunkistrategiaksi vuosille 2026-2030.

Asukkaiden hyvinvoinnin tilaa seurataan ja kuvataan erikseen vuosittain laadittavan lakisääteisen hyvinvointikertomuksen yhteydessä.

Kehittämisalustoille (EcoSairila/BEM, Memory Campus, Active Life Mikkeli ja Matkailu ja vapaa-aika) laaditaan omat toimintasuunnitelmat kevään 2026 aikana.

Kaupunginvaltuusto, § 35, 03.03.2025
Kaupunginhallitus, § 109, 17.03.2025
Sivistyslautakunta, § 17, 28.08.2025
Kaupunginhallitus, § 308, 15.09.2025
Sivistyslautakunta, § 21, 19.02.2026
Kaupunginhallitus, § 74, 16.03.2026
Kaupunginvaltuusto, § 23, 13.04.2026

§ 23

Valtuustoaloite koulukuljetusten tasapuolistamiseksi

MliDno-2025-956

Kaupunginvaltuusto, 03.03.2025, § 35

Valtuutettu Jaakko Väänänen ym. esittivät 3.3.2025 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"Perusopetuslain 32 §: n perusteella esi-, perus- ja lisäopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos koulumatkan pituus on yli viisi kilometriä. Kuljetusoikeutta ei muodostu, mikäli oppilas osallistuu esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen.

Lain mukaan kuljetettavan oppilaan matkaan voi kuulua kohtuullinen osuus, jonka oppilas kulkee itse. Tämä koskee myös esiopetusta. Mikkelin kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunnan määrittelemiin perusteisiin kuuluu, että esi- ja perusopetuksessa oppilaalle myönnetään koulukuljetus kaupungin osoittamaan ensisijaiseen esiopetus- tai perusopetuspaikkaan, kun koulumatkan pituus on:

- esiopetuksessa ja perusopetuksen 1. – 2. luokan oppilaalla yli 3 kilometriä
- perusopetuksen 3. – 9. luokan oppilaalla yli 5 kilometriä

Perusopetusta, lisäopetusta tai esiopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun edellä tarkoitettu matka muodostuu oppilaalle oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen liian vaikeaksi, rasittavaksi tai vaaralliseksi.

Tällä hetkellä koulukuljetuksissa koululaiset joutuvat kaupungin taholta eriarvoiseen asemaan. Lautakunnan päätös kävelymatkoista lienee tarkoittanut koko kaupunkia, mutta nykytilanteessa taajamassa Waltti-kortti mahdollistaa vapaan matkustamisen jopa yhden pysäkinvälin. Tämä ruuhkauttaa ja hidastaa bussien aikataulussa pysymistä, kun taas haja-asutusalueella oppilaat joutuvat kävelemään kohtuuttoman pitkän matkan, jopa 3 kilometriä.

Poikkeukselliset sääolosuhteet, teiden kunnossapito ja valaistuksen puute ovat esimerkkejä eriarvoistavista tekijöistä, jotka asettavat haja-asutusalueen oppilaat taajama-alueella asuviin koululaisiin nähden epätasavertaiseen asemaan.

Me allekirjoittaneet esitämme, että haja-asutusalueen koulumatkaetus lyhennetään koskemaan esi- ja alkuopetuksessa 1 kilometriä ja 3. luokasta eteenpäin 2 kilometriä.

Jaakko Väänänen

Marita Hokkanen, Heikki Nykänen, Pirjo Siiskonen,
Kirsi Olkkonen, Katriina Noponen, Kati Häkkinen,

Antti Pakarinen, Anne Hujala, Petri Pekonen,
Pekka Pöyry, Anu Kokkonen, Markku Kakriainen,
Jussi Marttinen, Kerttu Hakala, Juha Ropponen"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 17.03.2025, § 109

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään elokuussa 2025.

Päätös

Hyväksyttiin.

Lisäksi sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualue pyytää nuorisovaltuuston lausunnon asiaan.

Sivistyslautakunta, 28.08.2025, § 17

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

Perusopetuslain 32 §: n mukaan esi-, perus- ja lisäopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos koulumatkan pituus on yli viisi kilometriä. Kuljetusoikeutta ei muodostu, mikäli esioppilas osallistuu esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen. Lain mukaan kuljetettavan oppilaan matkaan voi kuulua kohtuullinen osuus, jonka oppilas kulkee itse. Tämä koskee myös esiopetusta. Mikkelin kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunnan määrittelemiin perusteisiin kuuluu, että esi- ja perusopetuksessa oppilaalle myönnetään koulukuljetus kaupungin osoittamaan ensisijaiseen esiopetus- tai perusopetuspaikkaan, kun koulumatkan pituus on esiopetuksessa ja perusopetuksen 1. – 2. luokan oppilaalla yli 3 kilometriä ja perusopetuksen 3. – 9. luokan oppilaalla yli 5 kilometriä. Lisäksi Mikkeliissä kaikilla peruskoululaisilla on mahdollisuus käyttää maksutta julkista liikennettä nk. Waltti-kortilla.

Tehdyssä valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että haja-asutusalueen koulumatkaetus lyhennetään koskemaan esi- ja alkuopetuksessa 1 kilometriä ja 3. luokasta eteenpäin 2 kilometriä pitempiä koulumatkoja. Tätä perustellaan mm. vaihtelevilla sää- ja tieolosuhteilla ja sillä, että haja-asutusalueella ei aina kulje julkista liikennettä. Kuntaliiton kanta on ollut se, että perusopetuslakia lievemmän kilometrirajoja koskevan koulukuljetussäännön tulisi olla yhdenvertainen kaikille kunnan oppilaille.

Jos koulukuljetusoikeuden mahdollistavia kilometrirajoja alennettaisiin ehdotetulla tavalla, se tarkoittaisi koulukuljetukseen oikeutettujen oppilaiden määrän huomattavaa lisääntymistä ja sen myötä merkittävää tilausajokilometrien ja kustannusten lisääntymistä. Tähän ei ole kaupunginhallituksen antamassa talarisarvioraamissa mahdollisuutta.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta antaa tehtyyn valtuustoaloitteeseen yllä olevan vastauksen kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 15.09.2025, § 308

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi sivistyslautakunnan vastauksen valtuutettu Jaakko Väänäsen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsitellyksi.

Päätös

Asiasta käydyn keskustelun aikana Kirsi Olkkonen esitti Anu Kokkosen kannattamana, että asia palautetaan uuteen valmisteluun tarkempin laskelmien saamiseksi (esikoulu ja 1.-2. luokkalaisista).

Puheenjohtaja tiedusteli, voidaanko Kirsi Olkkosen muutosesitys asian palauttamisesta uuteen valmisteluun hyväksyä yksimielisesti. Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta, 19.02.2026, § 21

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

Linda Asikainen, palvelujohtaja, linda.asikainen@mikkeli.fi

Perusopetuslain 32 §: n mukaan esi-, perus- ja lisäopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos koulumatkan pituus on yli viisi kilometriä. Kuljetusoikeutta ei muodostu, mikäli esioppilas osallistuu esiopetusta täydentävään varhaiskasvatukseen. Lain mukaan kuljetettavan oppilaan matkaan voi kuulua kohtuullinen osuus, jonka oppilas kulkee itse. Tämä koskee myös esiopetusta. Mikkelin kaupungin sivistyslautakunnan määrittelemiin perusteisiin kuuluu, että esi- ja perusopetuksessa oppilaalle myönnetään koulukuljetus kaupungin osoittamaan ensisijaiseen esiopetus- tai perusopetuspaikkaan, kun koulumatkan pituus on

esiopetuksessa ja perusopetuksen 1. – 2. luokan oppilaalla yli 3 kilometriä ja perusopetuksen 3. – 9. luokan oppilaalla yli 5 kilometriä. Lisäksi Mikkeliissä kaikilla peruskoululaisilla on mahdollisuus käyttää maksutta julkista liikennettä nk. Walthi-kortilla.

Tehdyssä valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että haja-asutusalueen koulumatkaetus lyhennetään koskemaan esi- ja alkuopetuksessa 1 kilometriä ja 3. luokasta eteenpäin 2 kilometriä pitempiä koulumatkoja. Tätä perustellaan mm. vaihtelevilla sää- ja tieolosuhteilla ja sillä, että haja-asutusalueella ei aina kulje julkista liikennettä.

Kuntaliiton kanta on ollut se, että perusopetuslakia lievemmän kilometrirajoja koskevan koulukuljetussäännön tulisi olla yhdenvertainen kaikille kunnan oppilaille. Jos koulukuljetusoikeuden mahdollistavia kilometrirajoja alennettaisiin ehdotetulla tavalla, se tarkoittaisi koulukuljetukseen oikeutettujen oppilaiden määrän huomattavaa lisääntymistä ja sen myötä merkittävää tilausajokilometrien ja kustannusten lisääntymistä. Tähän ei ole kaupunginhallituksen asettamassa talousarvioraamissa mahdollisuutta.

Edellä kuvattu vastaus käsiteltiin kaupunginhallituksessa 15.9.2025 ja se palautettiin vielä uuteen valmisteluun tarkempien laskelmien saamiseksi (esiopetus ja 1.-2. luokkalaiset).

Valtuustoaloitteessa pyydettiin selvitystä siitä, kuinka paljon koulukuljetuskustannukset muuttuisivat, jos kaupungin järjestämää maksutonta koulukuljetusetuutta laajennettaisiin siten, että esikoululaisille ja 1.-2. luokkalaisille järjestetään maksuton koulukuljetus, kun koulumatkan pituus on yli 1 km.

Tehty esitys koskee noin 380 1–2 luokan oppilasta, joiden koulumatkan pituus on yli 1 km ja alle 3 km. Esikoululaiset jätettiin tarkastelun ulkopuolelle, koska ei ollut käytettävissä tietoa kaikkien esioppilaiden esiopetuspaikasta tai kuljetustarpeesta. Jos kaikki esikoululaiset olisi huomioitu laskelmassa, olisi se vääristänyt kustannusarvioita merkittävästi.

Suurin osa ko. 1.-2. luokkien oppilaista asuu ja käy koulua Mikkelin ns. kantakaupungin alueella/Kalevankankaan koulu, Lähemäen koulu, Päämajakoulu, Saimaanportin yhtenäiskoulu tai taajama-alueella esim. Ristiinassa tai Rantakylässä.

Suurin osa ko. oppilaista asuu alueella, jossa on paikallisliikennettä, mutta paikallisliikenne ei ole hyödynnettävissä oppilaan koulumatkalla, vaan kuljetus tulisi järjestää tilauskuljetuksena.

Paikallisliikenteen kalustokapasiteetti ei ole riittävää, jos koulukuljetukseen oikeutettujen oppilaiden määrään tulisi näin huomattava muutos. Arvioidut lisäkustannukset olisivat noin 500 000–900 000 euroa vuodessa. Todelliset kustannukset näkyvät vasta ensimmäisen toimintavuoden jälkeen ja kustannukset voivat muuttua vuosittain riippuen mm. oppilaiden asuinpaikoista, ikätasosta ja lukujärjestyksistä.

Muutoksesta aiheutuvia muita kustannuksia (mm. lisääntynyt kalustotarve, vaikutus hinnanmuutoksiin, työllistävä vaikutus kuljetusten järjestämisessä) ei kustannusarvioissa ole huomioitu. Koulukuljetettavien määrän lisääntyminen lisää työtä merkittävästi, kuten kuljetuspäätösten tekeminen, kuljetuksen suunnittelu, tiedottaminen ja muutosten hallinta.

Jos muutos tehtäisiin siten, että se käsittäisi ainoastaan koulukuljetuksessa olevien oppilaiden omatoimisesti kuljettavan matkan pituuden muuttamisesta 1. ja 2. luokan oppilaiden osalta, koskisi se tällä hetkellä noin 40 koulukuljetuksessa olevaa oppilasta. Suurin osa näistä oppilaista kulkee joukkoliikenteellä.

Muutoksen vuoksi jouduttaisiin järjestämään koulukuljetus tilauskuljetuksena niille oppilaille, joiden kävelymatka joukkoliikenteen reitin varrelle on yli 1 km. Järjestely vähentäisi joukkoliikenteen matkustajamääriä. Em. järjestelyn kustannuksia vaikeaa arvioida, mutta todennäköisesti kustannusvaikutus olisi noin 100 000-500 000 €.

Jos em. kilometrirajoja muutetaan, se tulisi huomioida talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle yllä esitetyn vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 16.03.2026, § 74

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi
Linda Asikainen, palvelujohtaja, linda.asikainen@mikkeli.fi

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi sivistyslautakunnan vastauksen valtuutettu Jaakko Väänäsen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsitellyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 13.04.2026, § 23

Ehdotus

Kaupunginhallitus:
Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi sivistyslautakunnan vastauksen valtuutettu Jaakko Väänäsen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsitellyksi.

Kaupunginvaltuusto, § 128,06.10.2025

Kaupunginhallitus, § 374,03.11.2025

Sivistyslautakunta, § 22,19.02.2026

Kaupunginhallitus, § 75,16.03.2026

Kaupunginvaltuusto, § 24, 13.04.2026

§ 24

Valtuustoaloite: Koulukuljetuskäytäntöjen arviointi ja kehittäminen Mikkeliissä

MliDno-2025-3375

Kaupunginvaltuusto, 06.10.2025, § 128

Valtuutettu Tuija Syrjäläinen ja Olli Humalamäki ym. esittivät 6.10.2025 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"Me allekirjoittaneet valtuutetut esitämme, että Mikkelin kaupunki ryhtyy toimenpiteisiin koulukuljetuskäytäntöjensä arvioimiseksi ja kehittämiseksi siten, että lasten yhdenvertaisuus ja turvallisuus toteutuvat aidosti käytännön tasolla kaikilla alueilla. Lisäksi esitämme koulukuljetusprosessin sujuvoittamista yhteistyössä huoltajien, koulujen, kaupungin viranhaltijoiden ja liikennöitsijöiden kanssa.

Tausta ja lainsäädäntö

Perusopetuslain 32 §:n perusteella esi-, perus- ja lisäopetusta saavalla oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos koulumatkan pituus on yli viisi kilometriä. Mikkelin kaupungin sivistyslautakunnan määrittelemissä perusteissa esi- ja perusopetuksessa oppilaalle myönnetään koulukuljetus kaupungin osoittamaan ensisijaiseen esi- tai perusopetuspaikkaan, kun koulumatkan pituus on esiopetuksessa ja perusopetuksen 1.-2. luokan oppilaalla yli kolme kilometriä ja perusopetuksen 3.-9. luokan oppilaalla yli viisi kilometriä.

Perusopetuslain 32 § mukaan kunnalla on velvollisuus järjestää maksuton koulukuljetus myös silloin, mikäli koulumatka on oppilaalle liian pitkä, vaikea, rasittava tai vaarallinen. Tämä periaate on kirjattu myös Mikkelin kaupungin omiin koulukuljetuslinjauksiin. Käytännössä koulukuljetusten toteutus ei kuitenkaan kaikilta osin vastaa lainsäädännön tai kaupungin linjausten henkeä.

Haasteena perheille ja lapsille ovat olleet turvattomat ja kohtuuttomat koulumatkat, liian pitkät ja vaaralliset jalan kuljetut matkat noutopaikalle, koulukuljetusten tietojen myöhäisyys, kuormittavat prosessit, eriarvoisuus Mikkelin eri alueiden kesken sekä puutteellinen vuorovaikutus asiakaspalvelussa.

Ehdotukset toimenpiteiksi

Esitämme, että Mikkelin kaupunki ryhtyy arvioimaan seuraavia toimia:

1. Koulukuljetuskäytäntöjen arviointi ja päivitys:

- Arvioidaan ja päivitetään koulukuljetuslinjaukset niin, että ne takaavat lasten turvallisuuden ja yhdenvertaisuuden riippumatta asuinpaikasta.
- Koulukuljetusten kilpailutuksessa on huomioitava hinnan ohella myös liikennöitsijöiden kokemus, turvallisuus ja toimintavarmuus.

- Lyhennetään koulukuljetuksen piiriin kuuluvien oppilaiden nouto- tai jättöpaikkaan kulkemaa matkaa, niin että se on kohtuullinen ja turvallinen ikätaso huomioiden.
- Toteutetaan alueellinen tarkastelu erityisesti vaarallisista teistä, mukaan lukien yksityistiet.
- Otetaan käyttöön ikään ja olosuhteisiin perustuva arviointi jo päätöksenteon alkuvaiheessa – ei vasta valitusten jälkeen.

2. Koulukuljetusprosessin sujuvoittaminen:

- Hakupaikat ja kuljetuspäätökset on ilmoitettava hyvissä ajoin ennen koulun alkua.
- Vältetään turhia välikäsiä, esimerkiksi ilmoitusohjelmistojen käyttöä, jos yhteydenpito liikennöitsijään toimii sujuvammin suoraan.
- Panostetaan koulukuljetuksista vastaavien viranhaltijoiden asiakaspalvelutaitojen ja viestinnän parantamiseen.
- Selvitetään mahdollisuutta, että myös muut kuin varsinaiset kuljetusoppilaat voisivat käyttää koulutakseja tilan salliessa sosiaalisten suhteiden tukemiseksi, esimerkiksi koulukaverin luona vieraillessaan.

3. Monialainen työryhmä:

- Kootaan työryhmä, jossa on edustus sivistystoimesta, kuljetuskoordinaatiosta, vanhemmista, kouluhenkilökunnasta ja liikennöitsijöistä. Työryhmä laatii selkeät ja oikeudenmukaiset käytännöt erityisesti haja-asutusalueiden/kaupunkikeskustan ulkopuolisiin koulukuljetuksiin.

Lopuksi

Koulukuljetus ei ole pelkkä logistinen järjestely – se on osa lapsen koulupolkuja, joka vaikuttaa oppimiseen, hyvinvointiin ja koko perheen arkeen, tukee lapsen kasvua ja kehitystä ja vähentää lapsen ja perheen kuormitusta. Kyse on lasten oikeudesta turvalliseen ja yhdenvertaiseen koulupäivään. Toimivammat ja oikeudenmukaisemmat käytännöt tukevat myös kaupungin elinvoimaa ja mahdollistavat perheiden asumisen koko Mikkelin alueella.

Mikkelissä 6.10.2025

Valtuutetut Tuija Syrjäläinen ja Olli Humalamäki, SDP

Arto Seppälä, Eveliina Naumanen, Anni Lahtinen,
Hannu Tullinen, Petri P. Pentikäinen, Jyrki Kaukonen,
Tiina-Riikka Turunen, Sari Rautiainen, Marita Hokkanen,
Lotta Tuominen, Anu Kokkonen, Heikki Sorvali,
Jaakko Väänänen, Kirsi Olkkonen, Petri Pekonen,
Tapio Honkamaa, Antti Pakarinen, Kati Häkkinen,
Niklas Kurvinen, Heikki Nykänen, Tapani Liukkonen,
Heli Kauppinen, Anne Puntanen, Petri Tikkanen,
Mari Torniainen, Jatta Juhola, Jarno Strengell,
Vesa Kallio, Jarmo Lautamäki"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Merkittään, että valtuutettu Jukka Härkönen poistui kokouksesta tämän pykälän käsittelyn aikana.

Kaupunginhallitus, 03.11.2025, § 374

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen valmisteltavaksi.

Lisäksi kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään helmikuussa 2026.

Päätös

Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta, 19.02.2026, § 22

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi
Linda Asikainen, palvelujohtaja, linda.asikainen@mikkeli.fi

Valtuutetut Tuija Syrjäläinen ja Olli Humalamäki ym. esittävät 6.10.2025 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta, että Mikkelin kaupunki ryhtyisi toimenpiteisiin koulukuljetuskäytäntöjensä arvioimiseksi ja kehittämiseksi siten, että lasten yhdenvertaisuus ja turvallisuus toteutuvat aidosti käytännön tasolla kaikilla alueilla. Lisäksi esitettiin koulukuljetusprosessien sujuvoittamista yhteistyössä huoltajien, koulujen, kaupungin viranhaltijoiden ja liikennöitsijöiden kanssa.

Valtuustoaloitteessa esitettiin, että Mikkelin kaupunki ryhtyy arvioimaan seuraavia toimia:

1. Koulukuljetuskäytäntöjen arviointi ja päivitys:

- Arvioidaan ja päivitetään koulukuljetuslinjaukset niin, että ne takaavat lasten turvallisuuden ja yhdenvertaisuuden riippumatta asuinpaikasta.
- Koulukuljetusten kilpailutuksessa on huomioitava hinnan ohella myös liikennöitsijän kokemus, turvallisuus ja toimintavarmuus.
- Lyhennetään koulukuljetuksen piiriin kuuluvien oppilaiden nouto- ja jättöpaikkaan kulkemaa matkaa niin, että se kohtuullinen ja turvallinen ikätaso huomioiden.
- Toteutetaan alueellinen tarkastelu erityisesti vaarallisista teistä, mukaan lukien yksityistiet.
- Otetaan ikään ja olosuhteisiin perustuva arviointi jo päätöksenteon alkuvaiheessa

Tähän vastauksena todetaan, että sivistyslautakunta on hyväksynyt viimeksi 28.8.2025 Koulukuljetusoppaan, jossa on päätetty koulukuljetusten myöntämisen perusteista. Mikkeliissä koulukuljetukset on järjestetty sivistyslautakunnan päättämin perustein.

Tehtyjen selvitysten perusteella Mikkelin koulukuljetusten järjestämisen perusteet eivät olennaisesti poikkea muiden vastaavien kaupunkien päättämistä perusteista.

Koulukuljetusten kilpailutuksen yhteydessä on huomioitu hinnan ohella myös liikennöitsijän kokemus, turvallisuus ja toimintavarmuus. Tarjouspyynnössä on asetettu tietty vaadetaso liikennöitsijöille.

Teiden vaarallisuutta arvioidaan Koululiitu-ohjelman avulla. Ohjelma on tarkoitettu yhdeksi apuvälineeksi vaaralliseksi luokiteltujen tieosuuksien arvioinnissa. Tarvittaessa paikan päälle tehdään lisäksi arviointikäynti.

Ohjelma asettaa tien osat keskinäiseen järjestykseen vaarallisuutensa mukaan. Ohjelma on tasapuolinen kaikille oppilaille ja eri-ikäisten oppilaisen väliset erot ovat huomioitavissa.

Ohjelma saa tietonsa tierekisteristä, joka on Väylän ylläpitämä tietokanta maanteiden ominaisuuksista.

Ohjelma ei kuitenkaan huomioi lapsien yksilöllisiä eroja eikä myöskään matkan rasittavuutta ja pelottavuutta muutoin kuin liikenteen lähtökohdista. Lapsen tilannetta arvioidaan tarvittaessa koulun moniammatillisissa työryhmissä.

Huoltajilla on mahdollisuus hakea kuljetusetuutta sähköisellä hakemuksella, johon he voivat liittää tietoa lapsesta ja tien vaarallisuudesta. Perusteena esitetyt seikat ja moniammatilliset arviot sekä mahdolliset asiantuntijalausunnat lapsen tilanteesta huomioidaan ja arvioidaan päätöksenteon yhteydessä.

2. Koulukuljetusprosessin sujuvoittaminen

1. Hakupaikat ja kuljetuspäätökset ilmoitettava hyvissä ajoin ennen koulun alkua.
2. Vältetään turhia välikäsiä, esim. ilmoitusohjelmistojen käyttöä, jos yhteydenpito liikennöitsijään toimii sujuvammin suoraan.
3. Panostetaan koulukuljetuksista vastaavien viranhaltijoiden asiakaspalvelutaitojen ja viestinnän parantamiseen
4. Selvitetään mahdollisuutta, että myös muut kuin varsinaiset kuljetusoppilaat voisivat käyttää koulutakseja tilan salliessa sosiaalisten suhteiden tukemiseksi esimerkiksi koulukaverin luona vieraillessaan.

Koulukuljetushakemukset pyydetään toimittamaan 1.4.2026 mennessä, jolloin ne ehditään käsitellä ja ilmoittaa päätöksistä hyvissä ajoin (myöhemmin tulleet hakemukset käsitellään ja niistä ilmoitetaan myöhemmin). Tilauskuljetuksissa olevien oppilaiden hakupaikat ovat näkyvissä Wilmassa kesäkuun aikana. Joukkoliikenteen aikataulut kaupunki pyrkii viestimään hyvissä ajoin, jotta huoltajat voivat tarkistaa reitit ja aikataulut ajoissa ennen koulujen alkamista. Mahdolliselle reittien ja kulkemisen harjoittelulle on hyvä varata aikaa.

Mikkelin kaupunki kokee koulukuljetusten järjestämisen ensiarvoisen tärkeänä ja asiakaspalvelukokemus on tärkeä. Toimivaan kokonaisuuteen kuuluu eri toimijoita ja yhteistyön sekä viestinnän merkitys korostuu. Kuljetusjärjestelyitä tehdään turvallisuuden ja laadun näkökulmasta sekä hyväksytyyn koulukuljetusoppaan mukaisesti.

Viestinnässä pyritään aina toimivimpaan lopputulokseen. Liikennöitsijöiden kanssa pidetään tietyin väliajoin tilannekatsauksia, jotta kokonaisuus toimii parhaalla mahdollisella tavalla. Suora yhteydenpito perheiden ja liikennöitsijän välillä on koettu

toimivaksi ratkaisuksi liikennöintiarjessa, mutta kaupungilla on oltava ajantasainen tieto esim. muutostilanteissa, jotta kokonaisuus on turvallinen ja hyvin suunniteltu.

Yhteistyötä, asiakaspalvelua ja viestintää kehitetään jatkuvasti, ja asianmukaisia toiveita kuullaan asioiden sujuvoittamiseksi.

Kaverikyytien mahdollisuutta on selvitetty yhteistyössä koulukuljetuspalvelujen kanssa. Myös Liikenneturvan edustajaa on konsultoitu koulukuljetuksiin liittyvän tieliikennelainsäädännön osalta. Niiden oppilaiden osalta, joilla on oikeus koulukuljetuksiin kodin ja koulun väliselle matkalle, vastuukysymykset ja vakuutukset ovat selkeät. Sen sijaan niiden oppilaiden osalta, jotka eivät kuulu koulukuljetusoikeuden piiriin, vastuisiin ja vakuutuksiin liittyvät asiat olisivat mahdollisen onnettomuuden sattuessa epäselvät. Kaverikyytien hallinnointi vaatisi myös päivittäistä organisointia sekä koulujen että kuljettajan taholta, koska eri päivinä kuljetuksissa on eri määriä oppilaita, reitti voi vaihdella eri päivinä ja kellonaikoina, ja auto saattaa koulukuljetuksista jatkaa suoraan seuraavaan kuljetukseen (esim. sote tai kela). Edellä mainituista syistä kunnat eivät yleensä ole antaneet oppilaille mahdollisuutta kaveri- tai harrastuskyyteihin kunnan tilaamille reiteille.

3. Monialainen työryhmä

- Kootaan työryhmä, jossa edustus sivistystoimesta, kuljetuskoordinaatiosta, vanhemmista, kouluhenkilökunnasta ja liikennöitsijöistä. Työryhmä laatii selkeät ja oikeudenmukaiset käytännöt erityisesti haja-asutusalueiden/kaupunkikeskustan ulkopuolisiin kuljetuksiin.

Tähän vastauksena todetaan, että Mikkelissä koulukuljetusperusteet hyväksyy demokraattisesti valittu sivistyslautakunta, johon voi kuulua myös huoltajien edustajia. Koulukuljetusopas laaditaan sivistyksen ja hyvinvoinnin sekä asumisen ja toimintaympäristön palvelualueen johdolla, ja se hyväksytään sivistyslautakunnassa. Koulun henkilökunta ja opiskeluhoito osallistuvat tarvittaessa moniammatillisiin palavereihin yhdessä huoltajien kanssa arvioimaan lapsen kokonaistilannetta ja mahdollista kuljetustarvetta. Myös liikennöitsijöiden kanssa tehdään jatkuvaa yhteistyötä.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle yllä esitetyn vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginhallitus, 16.03.2026, § 75

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi
Linda Asikainen, palvelujohtaja, linda.asikainen@mikkeli.fi

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi sivistyslautakunnan vastauksen valtuutettujen Tuija Syrjäläisen ja Olli Humalamäen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittelyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 13.04.2026, § 24

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi sivistyslautakunnan vastauksen valtuutettujen Tuija Syrjäläisen ja Olli Humalamäen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittelyksi.

Kaupunginvaltuusto, § 115,08.09.2025

Kaupunginhallitus, § 322,22.09.2025

Sivistyslautakunta, § 31,19.03.2026

Kaupunginhallitus, § 105,30.03.2026

Kaupunginvaltuusto, § 25, 13.04.2026

§ 25

Valtuustoaloite oto-tuntien rajoittamisesta enintään yhteen koulupäivään sijaisuuksia järjestettäessä

MliDno-2025-3112

Kaupunginvaltuusto, 08.09.2025, § 115

Valtuutettu Marita Hokkanen ym. esittivät 8.9.2025 valtuustoaloitteenaan otsikkoasiasta seuraavaa:

"Perusopetuslaissa edellytetään, että oppilas saa jokaisella oppitunnilla opetussuunnitelman mukaista opetusta turvallisessa oppimisympäristössä. Turvallinen oppimisympäristö tarkoittaa fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista turvallisuutta, jonka aikuinen takaa koko koulupäivän ajan. Meidän allekirjoittajien mielestä oto-tunteja voi järjestää vain hätätapauksissa opettajan ensimmäisen sairauspoissaolopäivän takia huolehtien silloinkin turvallisesta oppimisympäristöstä. Jokainen koulupäivä on tärkeä myös silloin, kun oma opettaja on äkillisesti, esim. sairastuttuaan, pois. Vapaatunteja viettävät opettajat voivat paikata poissaoloja.

Kaupungin sijaistamisohjeiden mukaan (lautakunnan päätös vuodelta 2023) voidaan paikata sijainen heti esiopetukseen, 1.-2.-luokille ja käytännön työharjoituksiin (käsityö, kotitalous, fysiikka, kemia ja liikunta). Muilla oppitunneilla äkillisissä tapauksissa joku toinen opettaja hoitaa oman työnsä ohella (=oto) myös toista opetusryhmää. Oman opettajan sairastuessa äkillisesti pääsääntöisesti EI oteta sijaista 1-3 päivien ajaksi esimerkiksi kuvataiteeseen tai musiikkiin tai muihin oppiaineisiin kuin mitä edellä on mainittu. Toisinaan saattaa sama opettaja olla esim. sairauden tms. takia usein pois, jolloin hänen opettamansa ryhmä kärsii tilanteesta merkittävästi. (Toki mahdollistetaan harkinnanvarainen mahdollisuus paikata sijainen, mutta harkinnanvaraisuus on usein liukuva käsite.)

Jos sijainen paikataan herkästi, saatetaan pyytää lisäselvityksiä, mikä taas työllistää sijaisuuksista vastaavaa henkilöä. Koulunkäynninohjaajaa taas ei voi velvoittaa ottamaan vastuuta koko ryhmästä, ellei häntä ole palkattu opettajan sijaiseksi. Silloin tietenkin tulee tuen vajetta sinne hänen alkuperäiseen tehtäväänsä. Usein ei ole edes koulunkäynninohjaajaa saatavilla, kun heitä on vähennetty.

Oto-tunneilla opettaja laitetaan haasteelliseen vastuun kantamiseen huolehtiessaan kahden luokan opetuksesta yhtaikaa. Kumpikaan luokka ei voi keskittyä oppimiseen kunnolla. Luokan asioita, häiriöitä ja tekemättömiä tehtäviä paikkaillaan sitten oman opettajan tullessa takaisin. Tämä on myös turvallisuusasia. Kun opettaja on muualla toisen opetusryhmän kanssa, toisessa luokassa on häiriökäyttäytymistä, esim. koulun tai toisen oppilaan omaisuuden rikkomista, sähkötupakointia, karkaamista, kiusaamista ja jopa väkivaltaa.

Meillä on hyvin erilaisia oppijoita luokissamme, joiden opetusjärjestelyt tulee tarkoin suunnitella äkillisten tilanteiden varalta. Syntyy oppivelkaa, jos oppilas putoaa kyydistä

ja oppimattomat asiat kasaantuvat ajan kanssa. Syrjäytymisen ja kiusatuksi tulemisen vaara on ilmeinen: kaikki ei aina tule opettajan tietoon. Oppilaalla on oikeus saada opetusta ja apua vaikeiden asioiden äärellä. Ei riitä, että joku käy välillä katsomassa luokkaa. Silloin usein on kirjallisia töitä: kuka aikuinenkaan jaksaisi tehdä esim. 6 x 45 min. hiljaista työtä, varsinkin, jos ei osaa tai ymmärrä tehtävää.

Mikkelissä 8. syyskuuta 2025

Marita Hokkanen

Tiina-Riikka Turunen, Hannu Tullinen, Katriina Janhunen,
Kerttu Hakala, Heikki Sorvali, Anu Kokkonen,
Petri P. Pentikäinen, Antti Pakarinen, Kati Häkkinen,
Niklas Kurvinen, Kirsi Olkkonen, Petri Pekonen,
Pekka Pöyry, Heikki Nykänen, Tapio Honkamaa,
Vesa Kallio, Jaakko Väänänen, Anni Lahtinen,
Olli Humalamäki, Lotta Tuominen, Tuija Syrjäläinen,
Jarmo Lautamäki, Jatta Juhola"

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti lähettää aloitteen kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus, 22.09.2025, § 322

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus päättää lähettää aloitteen sivistyksen ja hyvinvoinnin palvelualueen valmisteltavaksi.

Edelleen kaupunginhallitus päättää, että vastaus aloitteeseen tulee käsitellä kaupunginhallituksessa viimeistään tammikuussa 2026.

Päätös

Hyväksyttiin.

Sivistyslautakunta, 19.03.2026, § 31

Valmistelijat / lisätiedot:

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

Opettajan poissa ollessa sijaisuus voidaan hoitaa joko oto-järjestelyillä (opetus oman toimen ohella, josta korvataan erikseen virkaehtosopimuksen mukaisesti) tai siten, että vapaana oleva oman koulun opettaja tai koulun ulkopuolelta palkattu opettaja toimii sijaisena, jolloin sijainen saa täyden palkan.

Kasvatus- ja opetuslautakunta on hyväksynyt 26.1.2023 perusopetuksen ja lukiokoulutuksen sijaisohjeen, jossa todetaan seuraavaa: "Pääsääntöisesti perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opettajien 1–3 päivää kestävät äkilliset (esim. sairastuminen) sijaisuudet hoidetaan oto- periaatteella virkaehtosopimuksen mahdollistamin korvauksin.

Poikkeuksen edellä mainittuun tekevät seuraavat opetusmuodot/oppiaineet: esiopetus, alkuopetus (1–2 lk:t), käytännön työharjoitukset (TN, TS, KO, FK, LI) sekä luokkamuotoinen erityisopetus, joiden osalta yksikön rehtorin on huolehdittava, että paikan päällä ryhmän mukana on aina opetuksesta vastaava henkilö, tarvittaessa sijainen ottamalla.

Vaikka äkilliset poissaolot pyritään järjestämään oto- menettelyllä, yksikön esihenkilöllä on kokonaisharkinnan perusteella mahdollisuus palkata tarvittaessa sijainen. Esihenkilö harkitsee kuhunkin tilanteeseen sopivan ratkaisun, joka ottaa huomioon oppilaat, opetuksen ja muut tekijät.

Ennalta tiedettyihin opettajan poissaoloihin (esim. palkaton virkavapaus, koulutus) palkataan sijainen mahdollisuuksien mukaan.

Oto- järjestelyissä on aina nimettävä opetuksesta / ryhmästä vastaava opettaja. Sijaisrekrytoinnissa käytetään sijaisrekisteriä sekä tarvittaessa sisäistä ja ulkoista hakua".

Tehdyssä valtuustoaloitteessa ehdotetaan nk. oto-tuntien rajoittamista enintään yhteen koulupäivään. Oto-korvauksia ja 100 % sijaistuksia on selvitetty viime lukuvuoden osalta. Kyseisenä ajanjaksona oto-tunteja oli 838,5 ja niiden kustannus keskimääräisellä tuntihinnalla laskettuna oli 9 685 euroa. Jos ne olisi maksettu 100 % palkalla, kustannus olisi ollut 32 282 euroa eli 22 597 euroa enemmän.

Samalla ajanjaksolla oman koulun opettajat hoitivat sijaisuuksia (100 %) omien oppituntiansa ulkopuolella 1 137,5 tuntia. Näiden kustannusvaikutus koko lukuvuodelta keskimääräisen tuntihinnan mukaan oli 43 794 euroa.

Lisäksi huomioitavaa on, että 5 tunnin tai yli 5 tunnin oto-järjestelyjä on ollut erittäin vähän, noin 10-20 kertaa koko kaupungissa lukuvuoden aikana. Tilannetta on ollut haastava tarkastaa täysin, koska oto-työtä tekevä opettaja saattaa vaihtua kesken päivän. Oto-järjestelyä tarvitaan erityisesti silloin, kun opettajalla tulee äkillinen poissaolo ja sopivan sijaisen etsiminen vie aikaa. Yksittäisten päivien sijaisuuksiin on usein vaikea löytää kelpoista sijaista. Rehtorin on näissäkin tilanteissa huolehdittava siitä, että vastuut ovat kunnossa. Oto-tuntien ehdoton rajaaminen vain yhteen koulupäivään voi joissakin tilanteissa olla em. syistä vaikeaa.

Käytössä oleva kasvatus- ja opetuslautakunnan hyväksymä sijaisohje mahdollistaa nopeat ja joustavat sijaisjärjestelyt opettajien äkillisiin ja lyhyisiin poissaoloihin eikä sitä nähdä tarpeelliseksi muuttaa.

Ehdotus

Esittelijä: Virpi Siekkinen, sivistysjohtaja

Sivistyslautakunta antaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle yllä esitetyn vastauksen tehtyyn valtuustoaloitteeseen.

Päätös

Hyväksyttiin.

Seija Manninen, opetusjohtaja, Seija.Manninen@sivistys.mikkeli.fi

Ehdotus

Esittelijä: Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se merkitsee tiedoksi sivistyslautakunnan vastauksen valtuutettu Marita Hokkasen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittelyksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto, 13.04.2026, § 25

Ehdotus

Kaupunginhallitus:

Kaupunginhallitus esittää, että kaupunginvaltuusto merkitsee tiedoksi sivistyslautakunnan vastauksen valtuutettu Marita Hokkasen ym. valtuustoaloitteeseen ja toteaa asian loppuunkäsittelyksi.